VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

E 120/2021 vp
EU:n kestävän rahoituksen taksonomia - Ilmastoa koskeva delegoitu asetus

Milla Kouri, neuvotteleva virkamies
23.11.2021

E 120/2021 vp

- 1. Komission tiedonanto – EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä, yritysten kestävyysraportointi, kestävyysmieltymykset ja luottamusvelvollisuudet: Rahoituksen suunta kohti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa (21.4.2021)
  - Heinäkuussa 2021 komissio antoi kestävän rahoituksen strategian (E 102/2021 vp), jota koskevassa E-kirjeessä on päivitetty kestävää rahoitusta koskevat yleisemmät näkemykset.
  - Yritysten kestävyysraportointia koskevasta direktiivistä on annettu keväällä U 29/2021 vp -kirje työ- ja elinkeinoministeriön puolesta.
- **2. Taksonomian ilmastoa koskeva delegoitu asetus**
  - **Tekniset arviointikriteerit ilmastonmuutoksen hillinnän ympäristötavoitteelle ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen ympäristötavoitteelle**

Taksonomia-asetus ja ilmastoa koskeva delegoitu säädös

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taksonomia-asetus ((EU) 852/2020)

- Taksonomia-asetuksen tarkoituksena on pyrkiä tehdä läpinäkyvämmäksi, millaisia sijoituskohteita voitaisiin katsoa ympäristön kannalta merkittäväksi ja millaisin ehdoin niitä voitaisiin katsoa tällaiseksi.
  - Tarkoituksena määritellä ympäristön kannalta kestäviä taloudellisia toimintoja eri sektoreilta, toimialoilta tai periaatteita.
- Taksonomia-asetuksessa määritetään luokitusjärjestelmän ympäristötavoitteet, yleiset periaatteet ja tiedonantovelvoitekehikko.
- Eri taloudellisten toimintojen tekniset arviointikriteerit taas määritetään alemman tasoisessa lainsäädännössä, komission delegoiduissa säädöksissä.
  - Asetuksen 19 artiklassa määritetään tarkat rajat teknisille arviointikriteereille. Teknisten arviointikriteerien tulee olla selkeät ja ymmärrettävät, jotta ympäristöammattilaisten lisäksi yritykset ja rahoitusalan ammattilaiset ymmärtävät niitä. Lisäksi niiden on oltava tieteelliseen näyttöön perustuvia ja teknologianeutraaleja.
- Yksinkertaistuksena: taksonomia-asetus on raportointilainsäädäntö joillekin rahoitusmarkkinoilla toimiville tahoille.

Taksonomia-asetuksen tiedonanto/raportointivelvoitteet

- Rahoitustuotteita koskevat tiedonantovelvoitteet
  - Tuotekohtaista raportointia taksonomian mukaisuudesta
  - Finanssimarkkinatoimijan ja rahoitustuotteen määritelmät: tiedonantovelvoiteasetus (SFDR ((EU) 2088/2019)
- Yli 500 työntekijän PIE-yhteisöjen tiedonantovelvoitteet
  - PIE-yhteisö = Yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö
    - Suomessa PIE-yhtiöitä ovat pörssiyhtiöt, luottolaitokset ja vakuutusyhtiöt
    - PIE-yhteisön määritelmä tulee muun kuin taloudellisen tiedon direktiivin (ns. NFRD) 19 a ja 29 a artiklasta
  - Instituutiokohtaista raportointia taksonomian mukaisuudesta

Taksonomia-asetuksen ympäristötavoitteet

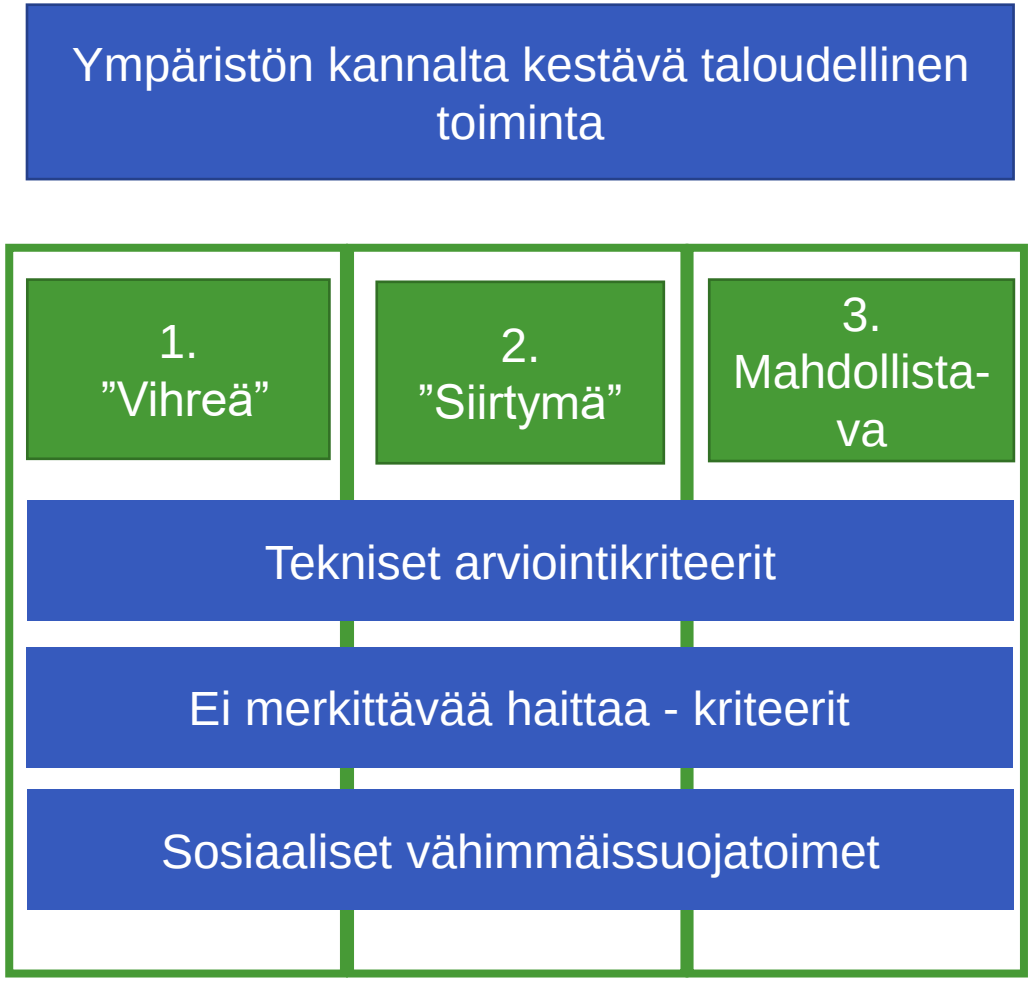
- Kuusi ympäristötavoitetta:

  - **1. ilmastonmuutoksen hillintä**
  - **2. ilmastonmuutokseen sopeutuminen**

  - **3. vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu**
  - **4. siirtyminen kiertotalouteen**
  - **5. ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen**
  - **6. biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen**

Taksonomia-asetus

- Taksonomian mukainen toiminta voi suoraan tukea ympäristötavoitetta tai olla ns. mahdollistava toiminta (*enabling activity*), joka mahdollistaa tavoitetta suoraan tukevan toiminnan.
- Lisäksi ilmastonmuutoksen hillinnän toimet sisältävät myös ns. siirtymätoimia (*transitional activity*), jotka ovat taksonomian osa vain rajatun ajan tukien ilmastosiirtymää.
- Yksikään taksonomian mukainen toimi ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa yhdellekään ympäristötavoitteista (*do no significant harm principle, DNSH*). Lisäksi jokaisen taksonomian mukaisen toimen on täytettävä sosiaaliset vähimmäissuojatoimet.
  - Nämä ehdot tarkoittavat sitä, että vaikka toiminta olisi ympäristötavoitetta tukeva toiminta, mutta se aiheuttaa merkittävää haittaa jollekin ympäristötavoitteelle tai rikkoo esimerkiksi ihmisoikeuksia, ei se voisi olla taksonomian mukainen.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Ilmastonmuutokseen liittyvien teknisten arviointikriteerien sektorit

- Metsätalous
- Ympäristön suojelu ja palauttamistoimet
- Tuotantoteollisuus
- Energia
- Vesihuolto, viemäröinti sekä jätteen käsittely
- Liikenne
- Rakentaminen ja kiinteistöt
- Tieto- ja viestintä
- Ammatilliset, tieteelliset ja tekniset toimet
- Rahoitus- ja vakuutustoimet
- Terveys ja sosiaalisen työn toimet
- Taide, viihde ja virkistys

Ilmastonmuutoksen hillitseminen

88 toimintoa

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

95 toimintoa

Esimerkki teknisestä arviointikriteeristä: Tuulivoima (jatkuu seuraavalla dialla) (Ilmastoa koskeva delegoitu säädös, ilmastonmuutoksen hillintä)

- **4.3. Sähköntuotanto tuulivoimalla**
- **Toiminnan kuvaus**
  - Tuulivoiman avulla sähköä tuottavien sähköntuotantolaitosten rakentaminen tai käyttö.
  - Jos taloudellinen toiminta on olennainen osa tämän liitteen 7.6 jaksossa tarkoitettua toimintaa ”Uusiutuviin energialähteisiin liittyvien teknologioiden asennus, huolto ja korjaus”, sovelletaan 7.6 jaksossa määriteltyjä teknisiä arviointikriteerejä.
  - Tähän luokkaan kuuluva taloudellinen toiminta voitaisiin luokitella useisiin NACE-koodeihin ja erityisesti koodeihin D35.11 ja F42.22 asetuksessa (EY) N:o 1893/2006 vahvistetun tilastollisen toimialaluokituksen mukaisesti.
- **Tekniset arviointikriteerit:** Ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävä edistäminen
  - Toiminnalla tuotetaan sähköä tuulivoimalla.

- **Ei merkittävää haittaa**
- **2) Ilmastonmuutokseen sopeutuminen**
  - Toiminta täyttää tämän liitteen lisäyksessä A esitetyt vaatimukset.
- **3) Vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu**
  - Merituulivoiman rakentamisen osalta toiminta ei estä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/56/EY158 säädettyä meriympäristön hyvän tilan saavuttamista, joka edellyttää, että toteutetaan asianmukaiset toimenpiteet vaikutusten estämiseksi tai lieventämiseksi kyseisen direktiivin liitteessä I esitetyn kuvaajan 11 (melu/energia) osalta ja komission päätöksen (EU) 2017/848159 mukaisesti kyseistä kuvaajaa koskevien perusteiden ja menetelmästandardien osalta.
- **4) Siirtyminen kiertotalouteen**
  - Toiminnassa arvioidaan sellaisten erittäin kestävien ja kierrätettävien laitteiden ja komponenttien saatavuus, jotka on helppo purkaa ja kunnostaa, ja niitä käytetään mahdollisuuksien mukaan.
- **5) Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen**
  - Ei sovellettavissa
- **6) Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen**
  - Toiminta täyttää tämän liitteen lisäyksessä D esitetyt vaatimukset.
  - Merituulivoiman osalta toiminta ei estä direktiivissä 2008/56/EY säädettyä meriympäristön hyvän tilan saavuttamista, joka edellyttää, että toteutetaan asianmukaiset toimenpiteet vaikutusten estämiseksi tai lieventämiseksi kyseisen direktiivin liitteessä I esitettyjen kuvaajan 1 (biologinen monimuotoisuus) ja kuvaajan 6 (merenpohjan koskemattomuus) osalta sekä päätöksen (EU) 2017/848 mukaisesti kyseisiä kuvaajia koskevien perusteiden ja menetelmästandardien osalta.

Prosessitilanne

Taksonomian ilmastoa koskeva delegoitu säädös - Päätöksentekoprosessi

- Komissio antoi delegoidun säädöksen 4.6.2021
  - 4 kuukauden hyväksymisperiodi, jota on neuvostossa jatkettu 2 kuukaudella. Deadline on 8.12.
    - Raportointivelvoitteet tulevat osin sovellettavaksi 1.1.2022 alkaen.
  - Koska kyse on delegoidusta säädöksestä äänestyksessä käytetään vahvistettua määräenemmistöä, eli 72 % neuvoston jäsenistä ja 65 % jäsenmaiden väestöstä. (Neuvoston oikeuspalvelun ja Suomen tulkinnan mukaan.)
    - Tarvitaan vahvistettu määräenemmistö vastustamaan hyväksymistä, muuten delegoitu säädös tulee hyväksytyksi.

Taksonomian ilmastoa koskeva delegoitu säädös - Vaihtoehdot

- Miten voidaan toimia delegoidun säädöksen hyväksymisen osalta?
  - 1. Osoittaa kannatus säädökselle
  - 2. Vastustaa säädöksen hyväksymistä
  - 3. Olla ottamatta kantaa -> käytännössä sama lopputulos kuin kannattamisella.

Valtioneuvoston kanta

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valtioneuvoston kanta (tiivistys)

- Suomi pitää delegoidun säädöksen tavoitetta ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen rahoittamisen edistämisestä tärkeänä. Delegoidun säädöksen monien taloudellisten toimintojen teknisiä arviointikriteerejä on pidettävä pääosin onnistuneina ja tavoitteita tukevina.
- Metsätalouden osalta Suomi katsookin, että metsien käsittelyä koskevat tekniset kriteerit ovat osin vaikeasti ymmärrettäviä, tulkinnanvaraisia ja niiden täyttymisen todentaminen on vaikeaa, eikä kriteerejä voi kaikilta osin pitää tarkoituksenmukaisina. Olemassa olevia EU-työkaluja, kuten uusiutuvan energian direktiiviä tai LULUCF-asetusta, ei ole kriteereissä täysimääräisesti ja johdonmukaisesti hyödynnetty.
- Suomi katsoo, että yksityiskohtaisen metsätalouden säätelyn tulisi pysyä jäsenmaiden toimivallassa.
- Energiaan liittyvissä teknisissä arviointikriteereissä Suomi pitää valitettavana sitä, että vesivoimaa ja bioenergiaa kohdellaan eri tavoin kuin muita vähäpäästöisiä energiamuotoja. Lisäksi Suomi pitää valitettavana sitä, että komissio ei ole sisällyttänyt ydinenergiaa koskevia teknisiä arviointikriteerejä ilmastoa koskevaan delegoituun säädökseen ja pitää tärkeänä, että komissio antaa asiasta täydentävän delegoidun säädösehdotuksen viivytyksettä.
- **Suomi vastustaa delegoidun säädöksen hyväksymistä nykyisessä muodossaan, sillä delegoitu säädös ei kaikilta osin toteuta taksonomia-asetuksessa määritettyä tahtotilaa eikä kaikkia teknisille arviointikriteereille tai niiden valmistelulle asetettuja ehtoja.**
- Samalla Suomi tiedostaa, että ilmastoa koskevan delegoidun säädöksen viivästyminen saattaa lisätä epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla erityisesti niille toimijoille, joita taksonomian mukaiset tiedonantovelvoitteet koskevat.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!